

»Naši učenci spadajo med najboljše nakoroškem«

Slovenska glasbena šola dežele Koroske praznuje svojo 40-letnico ustanovitve. Če jo primerjamo z velikim orkestrom, je treba reči: orkester je bil že močnejši, tudi nekaj instrumentov je manj, vendar je orkester še vedno eden najboljših. Cilj vodje orkestra je spet priti do enake moči in do enake pestrosti instrumentov, kot je to bilo v najboljših časih. Ob 40-letnici Slovenske glasbene šole smo se pogovarjali z ravnateljem Romanom Verdellom, ki to ustanovo vodi tudi že 20 let.

Pred 40-imi leti je začela delovati glasbena šola s 37-imi učenci. Kakšnega pomena je ta trenutek za glasbeno izobraževanje mladine med slovensko narodno skupnostjo in za Korosko?

Roman Verdel: Pred 40-imi leti je bilo tako, da na južnem Koroskem skoraj ni bilo možnosti glasbenega izobraževanja. Takrat je bilo takole. Glasbeno šolo si lahko obiskoval v Podjuni samo v Zelezni Kapli in v Velikovecu, v Rožu samo v Borovljah, možnost je bila tudi v Celovcu. Na podeželju praktično ni bilo glasbenega izobraževanja. Zato je bilo izrednega pomena ponuditi mladincem možnost glasbenega izobraževanja in to v slovenskem jeziku. Ker pred 40-imi leti nismo imeli domačih učiteljev, so bili učitelji izključno iz Slovenije. Jaz sem bil prvi domačin, ki se je kot učitelj vključil v Slovensko glasbeno šolo. Glasbena šola je pomembna zato, ker se je s tem delom hipoma dvignila tudi kulturna raven prireditvev slovenske narodne skupnosti na glasbenem področju. Slovenska glasbena šola je pomenila tudi pouk v slovensščini in slovensko glasbeno literaturo pri pouku.

Priglasite so rasle, šola je ustanovila oddelke po vsah treh naših dolinah, pri vključitvi v deželno glasbeno šolo pa je treba odkriti

Roman Verdel je na pobudo Milene Člik-Pipp ustanovil oddelke Glasbene šole tudi v Ziljski dolini. Začel je z oddelkom v Strajl vasi, kjer je 21 otrok poučeval kljunasto flavto. Leto kasneje so se otroci lahko učili štiri instrumente.

Priznati, je dobra tretjina učenk in učencev izgubila svojo šolo. Učne enote so se skoraj razpolovile. O kakšnem rezultatu ste sanjali med pogajanjii?

Verdel: Bil sem zelo razočaran. Sanjal sploh nisem. Dve leti smo se pogovarjali o 400 učnih enotah. To pomeni, da je bilo od vsega začetka jasno, šolo lahko obiskuje najmanj 600 učencev. Dva dni pred glasovanjem v deželnem zboru je ljudska stran zahtevala, da akceptiramo samo domače učitelje in s tem samo 280 enot. To je bil zame velik šok. Mojja želja je preji ko slej priti na nekdanjih 400 enot. Treba je tudi vedeti, da je bil prvotni načrt šolo ukiniti in integrirati v deželno glasbeno šolo. Nas uspeh je, da imamo lastno šolo, imamo slovenski učni jezik, vse dokumente dvojezične, neuspeh pa je bil, da so nam vzeli učne enote. Mi smo bili edina glasbena šola na Koroskem, ki so ji odvzeli učne enote.

To pomeni, da ste izgubili približno 2000

učenk in učencev? Kako ravnate s temi?

Verdel: Pri pogajanjih smo zares poskusili vse. Uspelo nam je obdržati strukture, izgubili pa smo učne enote, ker učiteljev iz Slovenije nismo mogli prevzeti. Manjka jo nam trije bistveni instrumenti: godala, tolkala in harmonika, ne moremo ponujati predšolske glasbene vzgoje. Ta bi bila izredno potrebna v vrtcih, kjer sedi nismo zastopani. 200 naših nekdanjih učencev ima privrtni pouk, vse te bi morali spet sprejeti pod skupno streho. Treba se bo na novo pogajati.

Ob pogledu na 40-letno delovanje Glasbene šole: kakšen je njen prispevek v kulturo no ustvarjanje slovenske narodne skupnosti? Priznava ta šola takoj po pomembnosti takoj za Slovensko gimnazijo, na kateri poučuje?

Verdel: Slovenska gimnazija je centralna ustanova. Brez nje nas vseh ne bi bilo. Kulturno delovanje je tisti naš drugi steb, s katerim nagovarjamo veliko mladine. Da

deluje Glasbena šola na izrednem nivoju. Naši učenci dokazujejo na tekmovanjih, da spadajo med najboljše na Koroskem in v Avstriji. Glasba je za slovenski narod še prej ko slej izredno pomembna. Pri Glasbeni šoli gre za kakovost in ne moremo si več predstavljati kakih prireditvev brez nastopov naših odličnih dijakinj in dijakov.

Absolventke in absolventi Glasbene šole niso ostali doma le v Alpsko-jadranskem prostoru, njihova odličnost je znana tudi v Evropi. Kakšen ugled prinašajo absolventi Glasbene šole?

Verdel: Slovenska glasbena šola sodi v Alpsko-jadranskem prostoru med zelo priznane glasbene ustanove. Pri tekmovanjih pričajo o naši kakovosti učence in učenci z najodličnejšimi mesti. Omeniti moram povezovalni faktor, ki ga ima v glasbenem svetu Alpsko-jadranskega prostora Glasbena šola. Glede absolventov pa s ponosom ugotavljam: imamo Tonija Kernjaka, ki je profesor na Univerzi za glasbo v Baslu v Švici, Nina Popotnik igra v orkestru v Nemčiji, na Koroskem imamo vrhunsko glasbenke med profesorji. Naj so tu samo omenjeni Miha Vavri, Janez Gregorič, Christian Filipič, Andrej Feinig in Morinka Seher. To je samo izbor. V ponos šoli je seveda dejstvo, da vsi absolventi, ki so danes nekje na vrhu, pravijo, da brez Glasbene šole tam ne bi bili.

Kaj vam je v največje veselje kot ravnatelju te šolske ustanove?

Verdel: Veseli me, da smo vsi, ki smo aktivni pri Slovenski glasbeni šoli, aktivni tudi na drugih področjih. Veseli me, da naših ljudi ni treba prositi, naredi to ali ono, prostovoljno so pripravljani storiti kaj več. Svoje delo opravljajo z vsem srcem in izredno zavzetostjo. To je zame veselje in tudi to, da stariši naši ustanovi zaupajo. Veseli me tudi, da je manj preprirov med organizacijami ter da so odnosi naše šole do nemških glasbenih šol in njihovih ravnateljev dobri.

VINCENC GOTTHARDT

Koncert Slovenska glasbena šola dežele Koroske vabi ob 40-letnici svoje ustanovitve na Absolvencijski koncert, ki bo v petek, 9. 3. 2018, ob 19.30 uri v Mestni hiši v Borovljah.